

OBVEZNOSTI NAROČNIKA STORITVE

Pri izvajanju storitev zasebnega varovanja nima obveznosti le izvajalec, temveč skladno z Zakonom o zasebnem varovanju tudi naročnik. Pogodba je nična v naslednjih primerih:

- za istovrstno storitev naročnik ne sme skleniti pogodb z več izvajalci, saj imetnik licence ne sme opravljati zasebnega varovanja, če je za to varovano območje že sklenjena pogodba o varovanju z drugim imetnikom licence in bi storitev varovanja pomenila pomoč pri nedovoljeni samopomoči ali samovolji, ker za varovano območje med naročnikom in tretjo osebo teče spor iz premoženjskih ali drugih civilnopравnih razmerij.
- če izvajalec ne more opraviti dela storitev, se lahko izvajalec poveže tudi z drugimi izvajalci, vendar morajo biti vsi navedeni v pogodbi, saj mora imetnik licence pred opravljanjem zasebnega varovanja z naročnikom storitve skleniti pisno pogodbo o varovanju, iz katere sta jasno razvidna oblika in obseg varovanja. Če pri opravljanju zasebnega varovanja pri istem naročniku storitev zasebnega varovanja iste stvari sodeluje tudi drug imetnik licence, mora biti to razvidno iz pogodbe ali iz dodatka, sklenjenega k pogodbi. Pogodba o varovanju, ki ni sklenjena v pisni obliki in v skladu z določbami tega zakona ali je sklenjena z gospodarsko družbo oziroma samostojnim podjetnikom posameznikom, ki nima ustrezne licence iz tega zakona, je nična.

ZBORNICA ZA RAZVOJ SLOVENSKEGA ZASEBNEGA VAROVANJA

Dimičeva 9, SI-1000 Ljubljana
Tel: 386(01) 565 9860, 386(01) 565 9850
Fax: 386(01) 534 2366
E-mail: zrszv@zrszv.si

Vse informacije so dostopne na spletnih straneh zbornice, kjer imajo svoj prostor tudi naročniki: <http://www.zrszv.si>

OBLIKE STORITEV ZASEBNEGA VAROVANJA IN NJIHOV POMEN

ZZasV - 1 opredeljuje naslednje oblike varovanja:

- varovanje ljudi in premoženja,
- varovanje oseb,
- prevoz in varovanje gotovine ter drugih vrednostnih pošiljk,
- varovanje javnih zbiranj,
- varovanje prireditvev v gostinskih lokalih,
- upravljanje z varnostno nadzornim centrom (VNC),
- načrtovanje sistemov tehničnega varovanja,
- izvajanje sistemov tehničnega varovanja.

VAROVANJE LJUDI IN PREMOŽENJA

Gre za osnovno obliko varovanja. Varovanje ljudi in premoženja je varovanje življenja, osebne varnosti ter premoženja ljudi, ki so na varovanem območju in premoženja ter nepremičnega premoženja z varnostniki in sistemi tehničnega varovanja.

VAROVANJE OSEB

To je oblika varovanja, ki je namenjena varovanju oseb s telesnimi stražarji. To obliko varovanja lahko varnostnik opravlja v civilnih oblačilih.

VAROVANJE PRIREDITEV V GOSTINSKIH LOKALIH

Z nedavno spremembo Zakona o zasebnem varovanju je bila ta oblika dodana zaradi specifičnosti varovanja v tovrstnih objektih. Tudi pri tej obliki varovanja je potrebno upoštevati še Uredbo o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih zbiranjih, kjer so natančno določeni pogoji za izvajanje te storitve.

PREVOZ IN VAROVANJE GOTOVINE TER DRUGIH VREDNOSTNIH POŠILJK

To je oblika varovanja, ki je namenjena varovanju vrednega tovora oziroma pošiljk. Trgovine, banke, menjalnice, pošte in drugi naročniki, ki imajo opraviti z večjimi količinami denarja in/ali drugimi dragocenostmi se z namenom varnega prevoza odločajo za pogodbeno najetje varnostne družbe, ki ima ustrezna vozila in drugo opremo ter usposobljene varnostnike za tovrstne varnostne storitve.

VAROVANJE JAVNIH ZBIRANJ

Storitve varovanja javnih shodov in javnih prireditvev (športnih, zabavnih, kulturnih, poslovnih) opravljajo varnostniki z dodatnimi znanji in izkušnjami, saj tovrstne varnostne storitve spremljajo mnoga tveganja. Varovanje se izvaja pretežno na javnih krajih ali drugih občutljivih lokacijah in največkrat v množici ljudi. Zato je potrebno biti vedno pripravljen na razreševanje morebitnih konfliktnih situacij. Načrtovanje prireditve vključuje oceno varnostnih razmer v lokalnem okolju, svetovanje in pomoč pri izbiri prireditvenega prostora, zasnovno ureditve samega prizorišča, dostopnih poti in parkirišč, oceno potrebnega števila in vrsto prevoznih sredstev, način prodaje vstopnic, prihod in odhod nastopajočih ter obiskovalcev in načine ukrepanja v primeru posameznih incidentov.

UPRAVLJANJE Z VARNOSTNO NADZORNIM CENTROM

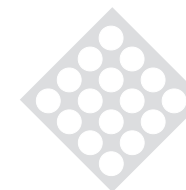
To je storitev, ki je obvezna tudi pri večini ostalih storitvah. Izvajalec ima lahko lasten varnostno nadzorni center ali pa storitve le-tega najame. Varnostno nadzorni center predstavlja srce vsakega varnostnega sistema, kajti tu se zbirajo vse varnostne informacije, pri katerih so ključnega pomena alarmne situacije.

NAČRTOVANJE SISTEMOV TEHNIČNEGA VAROVANJA

Vzpostavljanje, posodabljanje ali prenova varnostnega sistema pri kupcu/porabniku varnostnih storitev je uresničljiva z metodo celovitega varovanja, ki temelji na poslovni filozofiji lastnikov in managementa. Temu je prilagojen tudi sistem inženiring storitev, ki se pričnejo s ponudbo celovitega varovanja, v primeru pogodbenega razmerja pa z realizacijo pogodbenih obveznosti.

IZVAJANJE SISTEMOV TEHNIČNEGA VAROVANJA

Izvajanje sistemov tehničnega varovanja pomeni vgradnjo različnih sistemov za tehnično varovanje na določen objekt (npr.: vgraditev sistema za javljanje vloma, sistema aktivne požarne zaščite, video nadzornega sistema). Pri tem je potrebno biti pozoren na zahteve standardov, ki določajo kvaliteto opreme, ki jo je potrebno vgraditi. Vgraditev lahko izvedejo varnostni tehniki, ki imajo licenco.

**ZBORNICA ZA
R A Z V O J
SLOVENSKEGA
ZASEBNEGA
VAROVANJA**

KAKO IZBRATI USTREZNEGA IZVAJALCA STORITEV ZASEBNEGA VAROVANJA

Varnost z razvojem postaja vse bolj pomembna dobrina in se zato spreminja v tržno blago. Vsakemu dobremu gospodarju je skrb za varnost primarnega pomena, zato toka dogodkov ne prepušča naključjem. Na področju varnostnih storitev je iz dneva v dan večja in širša ponudba, zato je v smislu stroke potrebno podati pomembna izhodišča, ki naj bi bila temelj izbire ponudnika varnostnih storitev. Ta mora izpolnjevati vse potrebne pogoje, ki jih določa zakonodaja in pogoje, ki jih določa stroka.

Zbornica za razvoj slovenskega zasebnega varovanja od svojih članov zahteva, da izpolnjujejo zakonske in strokovne norme, ki so navedene v nadaljevanju.

KDO JE LAHKO IZVAJALEC ZASEBNEGA VAROVANJA V REPUBLIKI SLOVENIJI

Zakon o zasebnem varovanju (ZZasV-1) določa, da zasebno varovanje opravlja, ga ponuja ali o njem svetuje v okviru svoje usposobljenosti kot pridobitno dejavnost za naročnike na podlagi pogodbenega odnosa gospodarska družba ali samostojni podjetnik posameznik, ki ima registrirano dejavnost, ima veljavno licenco in izpolnjuje pogoje za opravljanje zasebnega varovanja v skladu s tem zakonom.

Pogodbeni odnos - Imetnik licence mora pred opravljanjem zasebnega varovanja z naročnikom storitve skleniti pisno pogodbo o varovanju, iz katere sta jasno razvidna oblika in obseg varovanja. Pogodba o varovanju, ki ni sklenjena v pisni obliki in v skladu z določbami tega zakona ali je sklenjena z gospodarsko družbo oziroma samostojnim podjetnikom posameznikom, ki nima ustrezne licence iz tega zakona, je nična. Naročniki storitve zasebnega varovanja so glede na obliko varovanja, ki jo potrebujejo, dolžni skleniti pisno pogodbo o varovanju z imetnikom ustrezne licence.

Registrirana dejavnost - Izvajalec storitve mora imeti registrirano dejavnost varovanja.

Veljavna licenca - Imetnik licence ima pravico opravljati določeno obliko zasebnega varovanja z dnem vročitve certifikata o licenci. Imetniki licenc in varnostno osebje morajo ves čas opravljanja dejavnosti izpolnjevati pogoje za opravljanje zasebnega varovanja in opravljati zasebno varovanje v skladu s tem zakonom ter predpisi, izdanimi na njegovi podlagi glede na obliko varovanja, ki jo opravljajo. Seznam je preverljiv na strani Ministrstva za notranje zadeve:

http://www.mnz.gov.si/si/mnz_za_vas/zasebno_varovanje_detektivi/zasebno_varovanje/evidence_vlog_e_in_obrazci/

Izpolnjevanje pogojev za opravljanje zasebnega varovanja - Imetnik licence sme opravljati zasebno varovanje samo z varnostnim osebjem, ki izpolnjuje pogoje, ki jih določa ZZasV-1. Z varnostnim osebjem mora imeti sklenjeno delovno razmerje pred opravljanjem zasebnega varovanja. Naročnik lahko preveri zmožnost izvajalca neposredno pri **Ministrstvu za notranje zadeve, Direktoratu za policijo in druge varnostne naloge, Sektorju za zasebno varnost in občinska redarstva ter druge oblike varnostnega samoorganiziranja.**

UKREPI VARNOSTNIKOV, KI JIH DOLOČA ZZasV-1

Pri opravljanju nalog zasebnega varovanja sme varnostnik, če so ogroženi življenje, osebna varnost, premoženje, če je kršen red ali javni red na varovanem območju, uporabiti naslednje ukrepe:

- opozorilo,
- ustna odredba,
- ugotavljanje istovetnosti,
- površinski pregled,
- preprečitev vstopa oziroma izstopa z varovanega območja,
- zadržanje osebe,
- uporaba fizične sile,
- uporaba sredstev za vklepanje in vezanje.

Poleg ukrepov, ki jih varnostnik sme uporabiti pri opravljanju svojega dela, pa sme uporabiti tudi druga sredstva.

Plinski razpršilec

Varnostnik sme uporabiti plinski razpršilec le, če ne more drugače odvrniti istočasnega protipravnega napada na sebe.

Službeni pes

Varnostnik sme z namenom varovanja ljudi in premoženja na varovanem območju uporabljati posebej usposobljenega službenega psa, da z vohom ali vidom zazna prisotnost oseb ali snovi. Pes mora imeti nagobčnik in mora biti na vrvici pod neposrednim nadzorom varnostnika.

Nošenje in uporaba orožja

Pri opravljanju nalog zasebnega varovanja sme varnostnik uporabiti strelno orožje samo, če ne more drugače: zavarovati življenja ljudi ali preprečiti neposrednega protipravnega napada, s katerim je ogroženo njegovo življenje ali življenje osebe, ki jo varuje.

VAROVANJE PODATKOV

Temelj vsakega varovanja je varovanje informacij o naročnikih. Varnostne službe za kvalitetno varovanje potrebujejo med drugim tudi podatke, ki imajo lahko status poslovne skrivnosti. Izvajalci so zakonsko in etično vezani na varovanje podatkov, do katerih pridejo pri opravljanju storitev za čas varovanja in tudi po preteku varovanja. ZZasV-1 določa, da so varnostno osebje in povezane osebe v zadevah, ki jih opravljajo, oziroma, ki so jim bile zaupane pri opravljanju nalog zasebnega varovanja, zavezane k varovanju poslovnih skrivnosti, varovanju tajnih in osebnih podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varovanje teh podatkov. Vse skrivnosti in podatke, ki so jih pridobile pri opravljanju nalog zasebnega varovanja, so dolžne varovati tudi po prenehanju delovnega razmerja. Za poslovno skrivnost se po Zakonu o zasebnem varovanju štejejo tudi podatki iz projektov tehnične dokumentacije za izvedbo sistemov tehničnega varovanja in drugi podatki o varovanju, za katere je očitno, da bi nastala naročniku storitve zasebnega varovanja občutna škoda, če bi zanje izvedela nepooblaščen oseba. To je razlog, da mora obstajati medsebojno zaupanje, v preprečevanju zlorab.

ELEMENTI PRI IZBIRI IZVAJALCA

1. Zakonitost

Pri izvajanju storitev mora izvajalec upoštevati vse predpise s področja zasebnega varovanja in predpise, ki urejajo gospodarske družbe. Poleg splošnih pogojev za opravljanje zasebnega varovanja je potrebno posebno pozornost nameniti tudi samemu izvajanju storitev varovanja tako z vidika strokovnosti kot varovanja temeljnih pravic in svoboščin ljudi. Za zaščito samega poslovanja subjektov zasebnega varovanja in posledično naročnikov storitev, ZZasV-1 opredeljuje tudi zavarovanje poklicne odgovornosti, ki ob pogojih zakonitega izvajanja storitev omili ali odpravi posledice škodnih primerov.

2. Strokovnost

Kaj pomeni strokovnost pri opravljanju dela? V prvi vrsti pomeni kompetentno opravljanje dejavnosti in konkretnih opravil v skladu s predpisi in standardi ter stopnjo usposobljenosti, ne pa samo formalnega dela. Ključne so tudi izkušnje, ki si jih varnostno osebje nabira skozi čas opravljanja storitev. V postopku preverjanju tega dela si naročnik lahko pomaga z referencami že opravljenih storitev. Višjo stopnjo strokovnosti zagotavlja tudi prisotnost ustreznega in kvalitetnega procesa notranjega nadzora, ki ga izvajalec mora imeti. Pri tem je pomembna tudi stopnja integritete in etičnega ravnanja tako družbe, kot tudi zaposlenih znotraj le te.

3. Zmožnost izvajanja storitve

Pred sklenitvijo pogodbe je potrebno preveriti zmožnost opravljanja storitve. Pri tem se običajno preverja kadrovska struktura, in sicer: ustrezno število varnostnega osebja, število varnostnikov, število varnostnih tehnikov, število nadzornikov, število intervencijskih skupin in kakšno površino oziroma kolikšen obseg naročnikov varuje ta skupina. Vsi ti dejavniki vplivajo na odzivni čas te intervencijske skupine, skratka, preverimo ali je imetnik licence zmožen izvajati vse prevzete obveznosti. Priporočljivo je preveriti tudi število škodnih primerov, ki jih je izvajalec beležil v določenem obdobju na posameznih segmentih zasebnega varovanja.

4. Načrtovanje

Prvi korak pri vsaki dejavnosti je načrtovanje. ZZasV-1 opredeljuje načrt varovanja kot dokument, ki določa način in obseg varovanja z varnostnim osebjem in sistemi tehničnega varovanja ter ukrepe za varovanje. Sestavni deli načrta varovanja so ocena stopnje tveganja, načrt fizičnega varovanja, za varnostno zahtevnejše objekte pa tudi program varovanja. Seveda pa je pri tem potrebno upoštevati tudi področno zakonodajo, ki predpisuje posamezne dejavnosti, ko so bančni sektor, muzeji ipd.

5. Cena storitev

Cena storitev je pomemben segment, ki odloča o izbiri izvajalca. Pri tem je pomembno upoštevati vse elemente, ki izhajajo iz izračuna končne vrednosti. Tako morajo biti upoštevana zakonska določila o višini plače osebja, o zakonsko predpisanih dodatkih in nadomestilih. Upoštevan mora biti strošek opreme, ki je za izvajanje obvezna, zmanjšuje tveganja pri opravljanju dela in zagotavlja ustrežno raven varovanja. V ceno morajo biti vključeni tudi stroški usposabljanj, ki so obvezna in jih predpisuje zakonodaja s področja zasebnega varovanja. Nenazadnje je potrebno vključiti tudi stroške režije. Neupoštevanje teh okvirov vodi v nezakonito poslovanje izvajalca in ima brez dvoma tudi vpliv na kakovost opravljanja storitve, ki je lahko zaradi nižje cene neustrezno.

PREDPISI, KI UREJAJO IN POSEGAJO NA PODROČJE ZASEBNEGA VAROVANJA V REPUBLIKI SLOVENIJI

PRAVNI AKT	VRSTA VARNOSTNE DOKUMENTACIJE
Zakon o zasebnem varovanju (ZZasV-1), (Ur.l. RS, št. 17/2011)	Načrt varovanja, ki vsebuje oceno stopnje tveganja, načrt fizičnega varovanja ter program varovanja za varnostno zahtevnejše objekte.
Zakon o javnih zbiranjih (ZJZ-UPB2), (Ur. l. RS, št. 113/05- prečiščeno besedilo)	
Zakon o varstvu osebnih podatkov (Ur.l. RS, št. 94/07-UPB1)	
Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja (Ur.l. RS, št. 43/2008, spremembe: Ur.l. RS, št. 16/2009, 22/2010, 17/2011-ZZasV-1)	Načrt varovanja, ki vsebuje oceno stopnje tveganja, program varovanja in načrt fizičnega varovanja.
Uredba o obveznem organiziranju službe varovanja na javnih prireditvah (Ur.l. RS, št. 22/2010.17/2011-ZZasV-1)	Načrt varovanja, ki vsebuje oceno stopnje tveganja, program varovanja in načrt fizičnega varovanja.
Uredba o varovanju tajnih podatkov (Ur.l. RS, št. 74/2005, spremembe: Ur.l. RS, št. 7/2011. 24/2011 popr.)	Načrt varovanja z oceno ogroženosti.
Pravilnik o požarnem varovanju (Ur.l. RS, št. 107/2007, spremembe: Ur.l. RS, št. 92/2010)	Načrt požarnega varovanja.
Pravilnik o varovanju in hranjenju nacionalnega bogastva in muzejskega gradiva, o vpisu v razvid muzejev in o podelitvi pooblastila za opravljanje državne javne službe muzejev (Ur.l. RS, št. 110/2008, spremembe: Ur.l. RS, št. 32/2009)	Načrt fizičnega in tehničnega varovanja.
Pravilnik o načinu varovanja javnih zbiranj (Ur.l. RS, št. 59/2008, spremembe: Ur.l. RS, št. 17/2011-ZZasV-1)	Načrt varovanja, ki vsebuje oceno stopnje tveganja.
Pravilnik o načinu prevoza denarja in varovanja denarja ter drugih vrednostnih pošiljk (Ur.l. RS, št. 96/2005, spremembe: Ur.l. RS, št. 16/2008, 81/2008, 86/2009, 17/2011-ZZasV-1)	Načrt prevoza. Zapisnik o prevzemnem oziroma odjemnem mestu.
Minimalne zahteve in priporočila za varovanje bank in bančnega poslovanja	Načrt varovanja.